

Beredskabsplan til opsporing og handling på ekstremisme og radikalisering

Næstved Kommune, marts 2024

Ekstremisme

Ekstremisme betegner personer eller grupper, som begår eller forsøger at legitimere vold eller andre ulovlige handlinger, med henvisning til samfundsforhold, de er utilfredse med.

Ekstremisme kommer i mange former, og ekstremistiske bevægelser er under løbende forandring. De tager løbende emner som migration, globalisering, væbnede konflikter, klima, biodiversitet, dyrevelfærd, kønsidentiteter m.v. op i nye sammenhænge og behandler dem på nye måder, hvor de – direkte eller indirekte – søger at legitimere vold eller andre kriminelle handlinger.

Radikalisering

Radikalisering betegner en kortere eller længerevarende proces, hvor en person tilslutter sig ekstremistiske synspunkter eller legitimerer sine handlinger efter ekstremistisk ideologi.

Det vil sige når en person forandrer sig i en yderligtgående retning, fra måske at være helt almindelig til at sympatisere med ekstremistiske idéer eller blive involveret i et ekstremistisk miljø.

Denne beredskabsplan henvender sig til ledere og medarbejdere i Næstved Kommune, som er i kontakt med borgere – både over og under 18 år – der kan være i risiko for at blive radikaliseret og dermed bevæge sig i retning af udføre ekstremistiske handlinger.

Derudover henvender beredskabsplanen sig til de øvrige aktører, som har berøring med samme målgruppe, bl.a. de forskellige uddannelsesinstitutioner, der er beliggende i kommunen.

Indhold

Indledning.....	3
Hvad er ekstremisme og radikaliserings – og hvordan kan det komme til udtryk?	4
Action Card for børne- og ungeområdet: Sådan skal du handle, hvis du har mistanke om radikaliserings eller begyndende ekstremisme	5
Action Card for borgere over 18 år: Sådan skal du handle, hvis du har mistanke om radikaliserings og begyndende ekstremisme	6
Arbejdsgang: Sådan gør vi, hvis beredskabet aktiveres.....	8
Bilag 1: Dagsordensskabelon til vurderings- og koordineringsmøde – negativ social kontrol og æresrelaterede krænkelser	9

Indledning

Denne beredskabsplan henvender sig primært til ledere og medarbejdere i Næstved Kommune, som er i kontakt med borgere, både under og over 18 år, der kan være i risiko for at blive radikaliseret og dermed bevæge sig i retning af at udføre ekstremistiske handlinger.

Derudover henvender beredskabsplanen sig til de øvrige aktører, som har berøring med samme målgruppe, bl.a. de forskellige uddannelsesinstitutioner, der er beliggende i kommunen.

Beredskabsplanen giver generel information og viden om hvad der kan være tegn på begyndende radikaliserings eller ekstremistisk adfærd – og skal fungere som baggrundsmateriale og "vejviser" for medarbejdere og ledere på områderne.

Beredskabsplanen indeholder beskrivelser af, hvad man som leder og medarbejder skal være opmærksom på ift. at opdage tegn på radikaliserings eller ekstremistisk adfærd. Derudover indeholder den arbejdsgange for, hvordan man skal agere, hvis man har mistanke om ekstremisme og radikaliserings. Arbejdsgangene er delt op i hhv. under 18 år og fra 18 år og opefter.

Endelig indeholder beredskabsplanen en oversigt over centrale aktører, man kan tage kontakt til.

Beredskabsplanen er udarbejdet med afsæt i en kombination af den handlingsplan mod ekstremisme, som blev politisk vedtaget i marts 2019, og derudover udarbejdet ud fra samme grundskabelon som beredskab mod negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter. Således findes en fælles og genkendelig opbygning for de ledere og medarbejdere, der skal anvende beredskaberne.

Beredskabsplanen er godkendt i Børne- og Uddannelsesudvalget d. XX.XX 2024.

Lovgivningsmæssigt ophæng

I henhold til Barnets lov, §15, stk. 3, skal alle kommuner i Danmark udarbejde et beredskab til forebyggelse, opsporing og håndtering af negativ social kontrol, æresrelaterede konflikter og ekstremisme blandt børn, unge og deres familier. Det er et krav, at beredskabet udformes skriftligt, godkendes politisk og offentliggøres. Beredskabet skal revideres løbende ved behov og som minimum hvert 4. år.

Næstved Kommune har, på baggrund af rådgivning fra Styrelsen for International Rekruttering og Integration, valgt at udarbejde to selvstændige beredskabsplaner:

- a) negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter
- b) ekstremisme (denne beredskabsplan).

Hvis du er i tvivl...

Næstved Kommunes beredskab mod ekstremisme koordineres af kommunens SSP-konsulent-funktion. Denne kan kontaktes ved tvivl om, hvordan man skal forstå og agere på bekymringer om radikaliserings og ekstremisme. Kommunens SSP-konsulent-funktion har mulighed for at give anonym rådgivning og sparring og har ikke notatpligt i den forbindelse.

*Kontaktoplysninger – SSP-konsulent Bjørn Mazur Andersen:
Mail: bjoan@naestved.dk; telefon: 2463 0255*

Hvad er ekstremisme og radikalisering – og hvordan kan det komme til udtryk?

Ekstremisme

Ekstremisme betegner en yderligtgående adfærd eller holdning, og kommer især til udtryk i forbindelse med politik eller religion.

Der er tale om handlinger fra personer eller grupper, som begår eller forsøger at legitimere vold eller andre ulovlige handlinger, med henvisning til samfundsforhold, de er utilfredse med.

Ekstremisme kommer i mange former, og ekstremistiske bevægelser er under løbende forandring. De tager løbende emner som migration, globalisering, væbnede konflikter, klima, biodiversitet, dyrevelfærd, kønsidentiteter m.v. op i nye sammenhænge og behandler dem på nye måder, hvor de – direkte eller indirekte – søger at legitimere vold eller andre kriminelle handlinger.

Radikalisering

Radikalisering betegner en kortere eller længerevarende proces, hvor en person tilslutter sig ekstremistiske synspunkter eller legitimerer sine handlinger efter ekstremistisk tolkning af ideologi eller religion. Radikaliseringen går altså forud for ekstremisme.

Det vil sige når en person forandrer sig i en yderligtgående retning, fra måske at være helt almindelig til at sympatisere med ekstremistiske idéer eller blive involveret i et ekstremistisk miljø.

Hvordan kan ekstremisme og radikalisering komme til udtryk?

Herunder er oplistet eksempler på, hvordan radikalisering og ekstremisme kan komme til udtryk. Listen er ikke udtømmende og det er vigtigt, at du som fagperson reagerer, hvis du er bekymret for om en borger er ved at blive radikaliseret eller udviser ekstremistisk adfærd.

Hvordan kan radikalisering og ekstremisme komme til udtryk, og hvad skal du være opmærksom på?

- Ændret udseende, tøjstil, adfærd, holdninger og fritidsaktiviteter
- Sympati for eller deltagelse i en gruppe, der opfører sig ekstremt eller voldeligt
- Isolation fra familie og venner og er (unormalt) meget sammen med det nye fællesskab
- Italesættelse af at skabe et mere "ordnet", "rent" eller "retfærdigt" samfund
- Dyrkelse af fortællinger om uretfærdighed, trusler og undertrykkelse og italesættelse af kampen mod bestemte grupper som retfærdig
- Omtale af holdningsmodstandere som fjender
- Begyndende brug af et ideologisk/religiøst og følelsesladet sprog, der kritiserer og diskriminerer andre
- Begyndende deltagelse i møder og demonstrationer med ekstremistiske eller voldelige budskaber
- Brug af hjemmesider, bøger eller film med ekstremistiske og voldelige budskaber
- Brug af totalitære symboler for eksempel i sin påklædning, i tatoveringer eller på plakater på sit værelse.

Ovenstående er ikke en udtømmende tjekliste, men en oversigt over en række adfærdssændringer, du skal være opmærksomme på i relation til radikaliserings og ekstremisme.

Action Card for børne- og ungeområdet: Sådan skal du handle, hvis du har mistanke om radikaliserings eller begyndende ekstremisme

Action card for børne- og ungeområdet (0-18 år) er målrettet fagpersoner der arbejder med børn og unge.

Det indeholder beskrivelser af typiske bekymringstegn på radikaliserings samt handleanvisninger.

Du skal være særligt opmærksom, hvis du oplever en eller flere af følgende tegn hos et barn/ung:

- Ændret udseende, tøjstil, adfærd, holdninger og fritidsaktiviteter.
- Sympati for eller deltagelse i en gruppe, der opfører sig ekstremt eller voldeligt.
- Isolation fra familie og venner og er (unormalt) meget sammen med det nye fællesskab.
- Italesættelse af at skabe et mere "ordnet", "rent" eller "retfærdigt" samfund.
- Dyrkelse af fortællinger om uretfærdighed, trusler og undertrykkelse og italesættelse af kampen mod bestemte grupper som retfærdig.
- Omtale af holdningsmodstandere som fjender.
- Begyndende brug af et ideologisk og følelsesladet sprog, der kritiserer og diskriminerer andre.
- Begyndende deltagelse i møder og demonstrationer med ekstremistiske eller voldelige budskaber.
- Brug af hjemmesider, bøger eller film med ekstremistiske og voldelige budskaber.
- Brug af totalitære symboler for eksempel i sin påklædning, i tatoveringer eller på plakater på sit værelse.

Handleveje

- Drøft din mistanke/bekymringer/opmærksomheder med egen leder.
- Kontakt kommunens SSP-konsulent Bjørn Mazur (telefon 24630255/mail Bjoan@naestved.dk) med henblik på sparring og evt. beslutning om relevant handling, herunder aktivering af Næstved Kommunes "Task Force radikaliserings/ekstremisme" (herfra sikres også involvering af CBU myndighed via vagten).
- Hvis du ikke kan få fat i kommunens SSP-konsulent, kan du kontakte politiassistent Thomas Haugaard (telefon 41731474/mail tha016@politi.dk).
- Hvis du ikke kan få fat i nogle af ovenstående, kan du National hotline mod radikaliserings på telefon: 41749090 (i tidsrummet kl. 08.00 til 22.00). <https://antiradikalisering.kk.dk/artikel/tegn-paa-radikalisering>
- OBS: Er det en akut situation, kontakt politiet på nummer 112. Er det ikke en akut situation, men du har brug for at få fat i politiet (og har forsøgt ovenstående handleveje): Ring 114.

Ved behov for vejledning - kontakt kommunens SSP-konsulent-funktion

Hvis du er i tvivl om, hvad du skal gøre i en given situation, kan du altid kontakte SSP-konsulent-funktionen. Kommunens SSP-konsulenter har mulighed for at give anonym rådgivning og sparring, og har ikke notatpligt i den forbindelse.

- Kontaktoplysninger – SSP-konsulent Bjørn Mazur Andersen: Mail: bjoan@naestved.dk; telefon: 2463 025

Action Card for borgere over 18 år: Sådan skal du handle, hvis du har mistanke om radikalisering og begyndende ekstremisme

Action card for borgere over 18 år er målrettet fagpersoner der arbejder professionelt med denne målgruppe, såvel i Næstved Kommune som på f.eks. gymnasier og andre uddannelsesinstitutioner.

Det indeholder beskrivelser af typiske bekymringstegn på radikalisering og ekstremisme samt handleanvisninger.

Du skal være særligt opmærksom, hvis du oplever en eller flere af følgende tegn hos en borger over 18 år:

- Ændret udseende, tøjstil, adfærd, holdninger og fritidsaktiviteter.
- Sympati for eller deltagelse i en gruppe, der opfører sig ekstremt eller voldeligt.
- Isolation fra familie og venner og er (unormalt) meget sammen med det nye fællesskab.
- Italesættelse af at skabe et mere "ordnet", "rent" eller "retfærdigt" samfund.
- Dyrkelse af fortællinger om uretfærdighed, trusler og undertrykkelse og italesættelse af kampen mod bestemte grupper som retfærdig.
- Omtale af holdningsmodstandere som fjender.
- Begyndende brug af et ideologisk og følelsesladet sprog, der kritiserer og diskriminerer andre
- Begyndende deltagelse i møder og demonstrationer med ekstremistiske eller voldelige budskaber
- Brug af hjemmesider, bøger eller film med ekstremistiske og voldelige budskaber
- Brug af totalitære symboler for eksempel i sin påklædning, i tatoveringer eller på plakater på sit værelse.

Handleveje

- Drøft det med leder
- Drøft det med kommunens SSP-konsulent Bjørn Mazur på telefon: 24630255 eller mail: Bjoan@naestved.dk med henblik på sparring og evt. beslutning om relevant handling, herunder aktivering af Næstved Kommunes "Task Force radikalisering/ekstremisme". (herfra sikres også involvering af CBU myndighed, hvis der er børn under 18 år i familien).
- Hvis du ikke kan få fat i kommunens SSP-konsulent, kan du kontakte politiassistent Thomas Haugaard på telefon: 41731474 eller mail: tha016@politi.dk.
- Hvis du ikke kan få fat i nogle af ovenstående, kan du National hotline mod radikalisering på telefon: 41749090 (i tidsrummet kl. 08.00 til 22.00). <https://antiradikalisering.kk.dk/artikel/tegn-paa-radikalisering>
- OBS: Er der en akut situation, kontakt politiet på nummer 112. Er det ikke en akut situation, men du har brug for at få fat i politiet (og har forsøgt ovenstående handleveje): Ring 114.
-

Ved behov for vejledning - kontakt kommunens SSP-konsulent-funktion

Hvis du er i tvivl om, hvad du skal gøre i en given situation, kan du altid kontakte SSP-konsulent-funktionen. Kommunens SSP-konsulenter har mulighed for at give anonym rådgivning og sparring, og har ikke notatpligt i den forbindelse.

- Kontaktoplysninger – SSP-konsulent Bjørn Mazur Andersen: Mail: bjorn@naestved.dk; telefon: 2463 025

Arbejdsgang: Sådan gør vi, hvis beredskabet aktiveres

Iværksættelse af beredskab – radikalisering og ekstremisme

Proceduren kan enten iværksættes ved at SSP-konsulenten modtager en henvendelse direkte eller ved at CBU myndighed (for unge under 18 år) eller f.eks. Cam Team Integration (borgere over 18 år) modtager en underretning/henvendelse og derefter tager kontakt til SSP-konsulenten. Det er SSP-konsulenten, der vurderer, om beredskabet skal iværksættes og der skal inviteres til Task Force møde.

Vurdering af behov for at iværksætte beredskab når SSP-konsulenten har fået en henvendelse

SSP-konsulenten afvejer, evt. i samråd med politi, hvilken handling der skal sættes i gang og om det kræver akut handling – eller bekymringen kan afvente et indkald af Task Force gruppen.

I tilfælde af at bekymringen kræver akut handling retter SSP-konsulenten direkte henvendelse til lokalpolitiets repræsentant, Sydsjælland og Lolland-Falsters politi. I sparring med politiets tovholder vurderes der hvilken indsats, der kan iværksættes. SSP-konsulenten orienterer løbende Task Force samt centerchef Børn & Unge og Center for Unge og Uddannelse.

I tilfælde af at bekymringen ikke vurderes at kræve akut handling indkaldes til Task Force møde mhp. vurdering af det videre forløb.

I tilfælde af info om bekymringen kommer ud offentligt skal SSP-konsulenten inddrage kommunens kommunikationsafdeling.

SSP-konsulent indkalder til Task Force møde

SSP-konsulenten indkalder relevante aktører til møde mhp. at foretage vurdering af behov for og typen af efterfølgende aktiviteter. De relevante deltagere udvælges ud fra følgende bruttoliste

- SSP-konsulent (tovholder)
- Leder fra Center for Arbejdsmarked (CAM)
- Leder fra Center for Handicap og psykiatri (CHP)
- Leder fra Center for Dagtilbud, Skole og Forebyggelse (CSDH)
- Leder fra Center for Børn & Unge (CBU)
- Leder fra Center for Unge og Uddannelse (CUU)

Afholdelse af Task Force møde

Dagsordenskabelon, se bilag 1.

Dagsorden og meddelelse: SSP-konsulent

Notat fra mødet: Aftales på mødet.

Mødet afvikles i SSP-regi og der kan udveksles oplysninger i henhold til retsplejelovens paragraf 115. Der kan således ikke udveksles oplysninger med henblik på efterforskning, i så fald skal der foretages en anmeldelse.

Task Force skal overveje, om den konkrete situation giver anledning til initiativer overfor tredje part. Eks. en yderligere afdækning af udbredelsen af radikaliseringen mhp. forebyggende initiativer, herunder CBU myndighed (vagten) med blik for omsorg for familien og deres viden om familieforhold (hvis der er børn involveret).

Task Force optræder koordinerende mellem selvstændige myndigheder og har således ikke egen myndighed.

Koordineringen omsættes dermed i handlinger på de specifikke områder. Det påhviler dermed de enkelte deltagere at journalisere relevante oplysninger i de respektive sager.

Bilag 1:

Dagsordensskabelon til vurderings- og koordineringsmøde – negativ social kontrol og æresrelaterede krænkelse

Mødedato XX- X-XXXX

Tid 00:00

Sted

Mødedeltagere

SSP-konsulent/deltager fra Ressourceteamet

Teamleder/koordinator fra CBU myndighed/CAM Integration

Politi/SV/ÆV

Evt. Sikkerhedskonsulenterne

Den fagperson eller borger, der ved noget om bekymringen deltager i pkt. 1 og 2. Vedkommende får mundtlig tilbagemelding efter mødet, hvis det er relevant.

Mødeleder

SSP-konsulent/deltager fra Ressourceteamet

Referent

Fastlægges på mødet

1. **Præsentation af mødedeltagere**
2. **Orientering om udfordring/bekymring**
(OBS: der skrives ikke navn/cpr.nr. i referatet)
3. **Sparring om og vurdering af bekymring**
 - a. Socialfaglig vurdering for børn under 18 år (CBU myndighed)
 - b. Politiets vurdering
 - c. SSPs vurdering
 - d. Sikkerhedskonsulenternes vurdering
 - e. Fælles konklusion
4. **Aftaler om konkrete tiltag**
 - a. Hvad iværksættes i de forskellige regi?
 - b. Sikkerhedsplan for de involverede
5. **Aftaler om videre forløb og kommunikation samt aftaler om evt. nyt møde ved behov**
6. **Evt.**

Efter mødet udsender referenten notat uden cpr-nr. til alle deltagerne. Alle nye informationer formidles til alle deltagere i mailtråd

